

2 Tímóti Ebeq sáhnsahwe ahtebé ehwehne.

Pora karábúsipéq míotaq wega iwíáhéna, Ínéga pukinauge éna mah pahsí sehiranúwe. Mah pahsíipéq Poraga Tímótinsabé, Manikáne kaweq arámbéhrí ání míankehboq wene arampehri miraé tauntahunue arambehriúno teawuwe. Wega ahababáq sansa anehe tanáhráhq sínaraqsábé sehiranéna we pukinaú ehwehnikákákq moq sehiranue Tímóti teawuwe.

Poraga Tímóti anehe awu pahsíe.

¹ Tímótio, íné Porane páhsi sáhnsahwe tagáhno. Sísa Karáhé éhweh síwáhnorinkeheéna Manikánka iwíáhue eqmaq núwátáire. Wensabé aiq pútare atáh kégá oga mérapeq awaq mianeherawoe. Mi ehweh wehuke terinkeheéna eqmaq núwátáire. ² Arewe nirutaboiru aní móne. Maniká Iteriboreq Sísa Karáhé itene Wahnahnseqka arensabé sirutaboirára séhréh atera arene aru ukiq atagéhe.

Sísa éhweh ayehitegurégúinehboq teri terinúno ú ehwehne.

³ Náinahbúréhga Manikánka sehgióro ú ehweh kawerue sehgiúwe. Ínéga moq kawerue sehgiúnsabé nirupipeq íre umehia peh kawerire. Wéhékáhnkakaq inokáhqpeqkakákq ínéga púreq aruqarurutaq arensabé ahreraq matawéna púreratena Manikánsabe kaweróne ata atauge.

⁴ Are áuwátáutaq ibisaronayabé niahreraq

matawéna arensabé nirutaboiratóge. Nirupipeq eyoyóinkehboq are tagéyabe níre. ⁵ Arega Manikánsabe kawerue aiq pútare atahnawe niahreraq kéhre. Íné aiq tagaríomé arenanahrá Áróisireq arenano Íyúnísireqka ebeqme Sísansabé aiq pútare atáróyah anehe arega moq wensabé aiq pútare atáróne.

⁶ Néne niyahnkaratáté arenaneq táhtoqme púreratáráutaq Manikánka miraúno urai arámbéhrí teawena págege atáráire. Teawátái arámbéhríwé tauntahunue mira aruqarurúno. ⁷ Manikánka áhree sansa íre sokigi aiátáire. Peh págegeue mé sansamé, mó keyábé irutaboiré sansamé, tabasíwe mé sansamé sokigi aiátáire.

⁸ Itene Wahnah Sísá éhweh teri terinéyabe íre ayehitegurégúúno. Karábúsiipéq míónsábé ínénsabe moq íre ayehitegurégúúno. Sísá éhweh teri terinónayabé mó kegá áwíoqnaneherawoe. Áwíoqnehransabé íre áhreia Manikánka págege atahnah teri terinúno.

⁹ Wewene kaweq anímáí míageheéna Manikánka omaq itena kaweraitáráire. Íre itega kawerue arambehriuraunayabé kaweraitáráire. Írakaumo. Peh wewe awahbeh iwíáhue séhréh aitena kaweraitáráire. Naho naho mah marákó marákó íre kotaq Manikánka iwíáhéna, Sísá Karáhéga miráinayabé wehuke arutaboiréna kaweraritanauge úwe.

¹⁰ Arutaboiréna, Kaweraritanauge úwana Sísá Karáhé, ite kaweraitéh ánínká marakóipeq tunsabe Manikánka arutaboiraitéh sánsá sokigi aitowe. Marakóipeq tuena pukéna oga úkúnsabe amahnága

ite pukéyabe íre áhreúne. Írakaumo. Itega tagarionawe Manikáne kaweq ehwéh irona puaq oga mía míaoneheqmúne.

¹¹ Manikánka ínénsabe, Sísa éhweh koreri teriné íné nuwahbeh ehwéh kosíwáhnorúno éna eqmaq núwátáire. ¹² Eqmaq núwátáirana teniátái ehwéh sehgiúnsábé níwíoqnahwe. Aiq pútare atáráu anímé aiq tagarío púana wensabé íre niyehitegurégúuge. Írakaumo. Manikánka teniátái arámbéhrí mókakeakáq Sísa tuina tanáhráqkákáq wahnahnaintahráhire. Íné tagaríomé wega kawerue wahnahnaintanawire.

¹³ Ínéga peh aiq pútaq ehwéh áwáhnorurauge. Moke áwáhnorurau ehwéh ambubu atiahno. Ínéga áwáhnoruraunserah mó ke síwáhnorúno. Sísa Karáhénsabe ahriahri aiq pútare ateq wensabé anotahtaq arutaboírúno. Wereq mía míaé síwáhnorúno. ¹⁴ Manikánka áwáhnorurai ehwéh áhnte kaweq ehwéhnirah kawerue ahrreraq matawé ambubu atiahno. Kawerue mirainkeheéna Manikáne Awanka itene irupipeq mía míaéna séhréh aitaahráhire.

¹⁵ Are tagariahnawe Pígérúsireq Érámogénireq moke Esia marákórápéqté kéreqka íné nuwera pokurowe.

¹⁶ Íné karábúsiipéq míónsábé Ónésíma íre ayehitegurégúia séhréh aintáráinsabé nirupipeq eyoyóurairé. Minayabe itene Wahnahnka mi karíronánínsábé arutaboíréna séhréh aritankeheéna púreruge. ¹⁷ Ónésíma Aroma suwahpeq suraitaq ínénsabe áhnte ninebahréna íné tagaraitaq séhréh aintáráire. ¹⁸ Are aiq tagariahnawe íné Épésa suwahpeq míarautaq wega

áhntetaq séhréh aintaráire. Séhréh aintaráinsabé itene Wahnahnka tuinagake Ónésímansabé arutaboirána kaweróne atankeheéna púreruge.

2

Sísane arambehri sehgieyabe pabeqme ehwéhtároe.

¹ Tímótio, are nénahni úkurone. Are Sísá Karáhéne ani míahnana wega arensabé arutaboirána séhréh atéhnsabé págege aní míahno. ² Áhnte kegá míarotaq are áwáhnoruraage. Manikáne ehweh kawerue sehgiara mó ke síwáhnororaho ke síwáhnorúno.

³ Págege sontiá áninká éréyabe íre áhreire. Mina inserah arega Sísá Karáhéne arambehri miraónayabé áwíoqnehrataqmé íre áhreia peh kawerue mira aruqarurúno. ⁴ Sóntiá anínká wene kíápéténine arambehri kawerue mirainieéna wenawahpeqte árámbéhrí moq íre miraire. Írakaumo. Kíápéténiga kaweróne atankeheéna kawerue arambehrire.

⁵ Árésisiéna pehbeheráh poki anínká ápeq pehipi íre meyéhre. Árésisi sansá tábúsoqme sehgi áninká kiotaikínaraq ápeq meyéhre.

⁶ Wahba só uqmarera náwe soráhwe. Ménsámehnsá nera kahnararaq abobiah taebewe arambehrii anínká ebeq koawaq miankéhe.

⁷ Mah pabéqmé éhwéhtáro iwíáhue iro. Itene Wahnahnka tábúsoqme iwíáh atahnaraq moke ahtebankehe.

Áwíoqnehrataq Sísane sánsá sehgieneheqmúne ú ehwehne.

⁸ Kaweq ehwéh teawátáume ahreraq matiahno. Teawátáu ehwéhmé Sísa Karáhéwé Tébitine anahwa míowe. We wehukení ména pukéna mó oga úkúwe. ⁹ Mah kawéq éhwéh teri terinuraunsabé níwíoqnéra ahbabáq ani tahnsa séniraté táhrarera meniqlmera karábúsiipéq móíntówe. Karábúsiipéq móintera Manikáne ehweh íre saiqnaruahráhowe.

¹⁰ Níwíoqnéyabewé, karábúsiipéq méyabewé, séniraté táhrareyabewé, minawarinsabé íre áhreuge. Manikánka omaq sitéh kégá Sísa Karáhénsabe aiq pútare atera oga mérapeq awaq miageheéna mi ke séhréh aritanauge. Segá wene kaweq matábúrápéq pokue mitaq ahriahri weba mía míageheéna séhréh aritanauge. ¹¹ Teawéna ehwéh peh aiq pútaq ehwéhnéna mahraréna,

We pukútaq ite moq pukowane. Minayabe wereq oga mía míaoneheqmúne. ¹² Áwíoqnehrataq wene sánsá ambubu atíahnaraqmé wereq moráráq wahnahnoneheqmúne. Áwíoqnehrataq wensabé ahqáho atáhnaraq mókake wega itensabé moq ahqáho aitanawire. ¹³ Wene sánsá sehgiqneheqmúne íwíáho kégá íre mirairataq Manikánka mirainauge urai ehwéh sehginawire. Wene sánsá íre anteruahráhire. Írakaumo. Íre anteruahráhi puana sehginawire íre.

Manikáne arambehri tauntahunue miraúno teawu ehwéhne.

¹⁴ Mah ehwéh ahreraq sito. Manikánka tagaríéhtáq pehgáriq naneqsabé íre ehwehoro

terio. Pehgáriq naneqsabé ehwehonka íre séhréh aritahráhire. Írakaumo. Íre séhréh aritasa peh íráh ké ahababáq aritéhre.

¹⁵ Manikánka arensabé kaweróne atankéhboq wene arambehri kawerue miraúno. Mirainaraq arerene arambehriyabé íre ayehitáhnah peh Manikáne ehweh kawerue ahtebé tábúsoqme síwáhnorinkehe.

¹⁶ Íre Manikáne iwíáh peh wehukene iwíáh ehwehmé, abehq múguwahgu ehwéhmé pehragáhno. Abehq múguwahgu ehwéh íráh kéwé mi ehwéhnká íre kaweq iwíáh aritéhrara Manikáne sansá sinehepeq súáhwe.

¹⁷ Náonka wehukeníné anonka íre kawer-atéhrana anotah naonkákáq míehre. Mina inserah abehq éhwéhnká wehukeníné iwíáh íre kaweraruanawire. Mina tahnsa abehq éhwéh iraréya anité Íménéúsireq Pírétúsireq míehye.

¹⁸ Sega aiq pútaq ehwéh suera péhe éhwéh mahraréra, Ite pukérapeq iriwe oga úkuraunayabé mókake mó íre irigonehe óye. Sene ehwehnka táhmaro íráh kéné iwíáh íre kaweraritehye.

¹⁹ Anotah ebáhnabaga íre kúrugúruia peh págegeue kagainserah Manikánka miraú naneq áwahewé peh págegeue kagaire. Manikáne ehwehnka mahraréna, Itene Wahnahnka moke wene animárí tagaríehre ire.

Wene ehwehnka mó mahraréna, Itene Wahnah tagarione irare keo, ahababáq pehragéq peh kaweqtaq mía míaooro ire.

²⁰ Anotah nahtápéq áhnte kunúbáwárinkákáq antehyamárinkákáq kéhre. Mó antéhyámárimé áhnte moné tahnsa antéhyámárimé. Mó

antéhyámárimé peh awankátate miraia antéhyámárimé. Mó antéhyámárimé peh marakórate miraia antéhyámárimé. Abehq arámbéhríéyabewé íroke antéhyámé awehrare. Kaweq arámbéhríéyabewé peh morá kaweq antéhyá ábérehre. ²¹ Wehukenínká íre kaweq sansá suena kaweqtaq mía míaéna we kaweq antéhyá tahnsanire. We aiq pútaq Manikáne ani ména itene Wahnahne arambehriire. Wega moke kaweq arámbéhrí miraorahire.

²² Ahrari abarié iwíáh kahnahwe mi iwíáh sue móbeq míahno. Peh kaweqtaq méwé, aiq pútaq ehwéh ambubu atawéwé, mó keyábé arutaboíréwé, aru ukiqme méwé, mah sansámári sehgio. Sirupipeq ahbabáq íre kéh kégá mi sansámári miraigehe. Segá itene Wahnahnsabé áhrabue mahraréra, Séhréh aito éra mi sansámári miraigehe.

²³ Abehq múguwahgu ehwéhmé pehragáhnó. Are tagariahnawe múguwahgu ehwéhmé tobehorahi naneq mire. ²⁴ Itene Wahnahne arambehri ani teawe, Íre ehwehúno. Írakaumo. Peh mó ke míéhrarabeq áyáteh sansá sue uwaresa ání mé kawerue síwáhnorúno ato.

²⁵ Wene ehwehnsabé íre kowe atáh ké pehwehrue mónkakáq síwáhnorínana Manikánka séhréh aritahnara sene ahbabáq sansa suera aiq pútaq ehwéh iragéhe. ²⁶ Wene arambehri miraigeheéna owainawanka ahbabáq ke saiqnaríéhre. Saiqnaríéhrara aiq pútaq ehwéh íréhrataq sega tábúsoqme iwíáhéra owainawane ahbabáq sansa suera kaweqtaq míagehe.

3

Anehe tanáhráq wehukega áhnte ahbábáq sansan neherawoe i ehwéhne.

¹ Anehe tanáhráq anotah íre kaweq sunúq sinae. Minawé iro. ² Mi tanáhráq wehukega peh seyensabé suwahbanae. Móneyabé sirutaboiro ke méra píribahri saiyo ke míaneherawoe. Mó ke áhnte ehwéh aritera sinoibone ehweh anteruaneherawoe. Mó keyábé kawerowe íre aritáh ké míaneherawoe. Maniká awahbeh sansánsábé íre suwahbáhna ke míaneherawoe.

³ Mó keyábé íre sirutaboironeherawoe. Íre insahwé aritáh ké míaneherawoe. Íre insahwé aritera síéhruruo ke míaneherawoe. Íre tabasíwe mía aisobuya ké míaneherawoe. Kaweqtaq méyabe suwahrieh ke méra ⁴ owinahwino ke míaneherawoe. Apubúue íre kaweq sansánoneherawoe. Ite anotah ke úne íwíáho ke méra Manikánsabe iuwahriehre oneherawoe. Mah marákóípeqté náneqsabé sirutaboiro ke míaneherawoe.

⁵ Segá peh ábóraqsabé Manikáne sansá miraéra peh Manikánka págege aritahráhi sansánsábé ahqáho atera íre miraowe. Moke mina tahnsano ké sueq móbeq míáhro.

⁶ Mina tahnsa kégá múguwahgu ahrononé nahtapeq pokue ehnenenenué síwáhnorowara sene péhe éhwéh íráhwe. Mi ahrérónká áhnte ahbabárunonsabé sirupipeq umehire. Íre kaweq naneqmarínsábé sigárá pabeku pabekuire. ⁷ Sigárá pabekirara sega mó síwáhnori aní mó síwáhnori aniné ehweh irera peh Manikáne aiq pútaq ehwéh íre íráhwe.

⁸ Wehukeníté sensíwíq Sánésireq Sámbarésireqka Mósínsabé ahqáho atóyanserah mi sansáno wehgá aiq pútaq ehwéhnsábé ahqáho atáhwe. Manikáne ehwehnsabé ahqáho atáh púara peh múguwahgu iwíáhurowe. ⁹ Mi aníténé ahbabáq ábóraq konserah ómiga mi kené ahbabáq mókake tagagehe. Minayabe mó kegá sene ehwehnsabé íre aiq pútare aritáh púara sene arambehri íre anotah úkorahire.

Manikáne ehweh ambubu atawé sehgio i ehwéhne.

¹⁰ Arega menah ínéba míarona puah néne sánsá aiq tagariahne. Maniká awahbeh sansá síwáhnoréna kaweq sansánuraugé. Moke néne sánsámé arega áwahe aiq tagariahne. Manikánsabe aiq pútare atena wene sansá ambubu atawéna uwareasa ání ména mó keyábé nirutaboiruge. Tabasíwe aní míóge.

¹¹ Are tagariahnawe mó kegá íné níwíoqnarowana níéruraire. Ántióka suwahpeqkakákq Áíkónía suwahpeqkakákq Árísáta suwahpeqkakákq míaroutaq anotahtaq níwíoqnarowah tagariahne. Níwíoqnarotaq itene Wahnahnka séhréh aintárái puana íné kaweqtaq míóge. Segá íné íre nubiq suahráhurowe.

¹² Ite tagarionawe Sísa Karáhéreq méra kaweqtaq méyabe suwahbeh kewé mó kegá síwíoqnaneherawoe. ¹³ Ahbabáq kereq péhe éhwéh síwáhnoro kereqka mó kené péhe éhwéhnsábé aiq pútare aritáhwe. Segá múguwahgu agéra síwáhnorirataq íréhra kegá moq péhe éhwéhnsábé aiq pútare aritaneherawoe. Segá amahnága ahbabáréra mókakewe anotah ahbabároneherawoe.

14 Arewe aiq pútare ate ahtebarona sansá kawerue sehgio. Are tagariahnaewe itega kaweq ehwéh are áwáhnoruraunayabé kawerue sehgio.

15 Are animai míaronaraq Manikáne ehweh sáhnsahe sansa áhwárarone. Áhwárawe wene ehweh ahriahri sáhnsahonaga ahtebé Sísá Karáhénsabe aiq pútare atárónana kaweratáráire.

16 Manikáne ehweh sehiranutaq Manikáne Awanka iwiáh aritena séhréh aritowe. Manikáne ehweh ahtebáhnaga síwáhnoronaraq múguwahgu ehwéh tábúsoq sitahráhone. Ahbabáq sansa tábúsoq sitahráhone. Manikáne ehweh ahtebáhnaga aiq pútaq ehwéhmé kaweqtaq mé

sansamé terienawe kawerue síwáhnororahóne.

17 Wene ehwehnka ite Sísá tagariona kegá kaweq sansánéq moke kaweq arámbéhrí miraorahúne.

4

Manikáne ehweh págegeue pahsuo i ehwéhne.

1 Sísá Karáhéga tuinagake moke oga míáh kéreq pukia kéreq sainsuankéhe. Wega tuinaraq ahriahri wahnahnaitanawire. Minayabe wereq Manikánseq tagariehya puah teawéna ehwéh kawerue iro. 2 Manikáne ehwehnsabé suwahbeh kereq íre suwahbeh kereq teri terinúno. Se iragéhboq kawerue síwáhnorúno. Wene ehwehnka sirupipeq pankehboq págegeue síwáhnorúno. Sísansabé aiq pútare atera wene sánsá kawerue sehigigéhboq kawerue síwáhnorúno. Maniká awahbeh sansá síwáhnorinaraq uwareasa ání míahno.

3 Írátiahno. Mókake wehukega aiq pútaq ehwéhmé íre irera peh seye suwahbeh naneqsabé

sirutaboironerawoe. Seye suwahbeh ehwéh síwáhnoro keyábé, Íwáhnorigehboq máhoro aritanerawoe. ⁴ Sega aiq pútaq ehwéh sinehepeq suera wehukene áwahe ehwehnsábé aiq pútare aritanerawoe.

⁵ Ahriahri peh kaweq iwíáhúno. Kaweq sunúqkákáq íre kaweq sunúqkákáq ahriahri Sísane sánsá sehgio. Áhnte kegá Sísá éhweh iragéhboq teri terinúno. Manikáne Awanka teawátái arámbéhrí miraue parabaruo.

Poraga, Kagai apéq náninkéhe i ehwéhne.

⁶ Íné pukona tanáhráq aiq sinaire. Mi tanáhráqmé aiq wahtonire. Asiu kegá sene sánsánéra náhníáq sera ano Manikánsabe titiréra ahkiónserah íné moke néne arambehriyabé moq Manikánsabe titiruge. ⁷ Manikánka níatái arámbéhrí kawerue mira aruqaruruge. Mi arámbéhrí aiq parabarúoge. Sísane sánsá íre susa peh kawerue sehgiúge.

⁸ Wehukeníká árésisiéna kiotaiki aní awahriq ayáhúq áwínserah Manikánka kaweqtaq kagai apéq náninkéhe. Minayabe itene Wahnahnka ínénsabe, Kaweqtaq míahne aintankéhe. Mi apéq íópeq intena we tuinagake náninkéhe. Wega tábúsoqme iwíáhue sainsuahnarag íre ínébataq náninkéhe. Írakaumo. Ómi we tuina tanáhráqsábé áwénuno ke ápeq siena kawerowe aritankéhe.

Poraga Tímótinsabé, Ínéba apubúue súno ato ehwéhne.

⁹ Arega miraorahinaraq iwíáhue tagé ínéba apubúue súno. ¹⁰ Témásiga mah marákóipéqté

náneqsabé arutaboirána íné nuwena Tésárónáika suwahpeq pokuraire. Káréséniga Kárétía marákórápéq pokurairana Táitásaga Támésía marákórápéq pokuraire.

¹¹ Árúka webataq ínereq mioye. Néne arambehriwe Máhkaga kawerue séhréh aintahráhi aní míre. Séhréh aintankéhboq meqme súno.

¹² Tíkíkúsiwe Épésa suwahpeq eqmaq áúwátáuge.

¹³ Néne káhq ambántá Tóása suwahpeq Kápúsine nahtapeq matauge. Ínéba sinaraq minaacaq púkuwarínkákákq sehirania kanéhwárinákákq mewe súno.

¹⁴ Káhpah kaweraqari aní wenáwíq Árékásántaga anotahtaq íre kaweraintaráire. Minayabe itene Wahnahnka kamah awinkéhe. ¹⁵ Wega itene ehwehnsabé págegeue ahqáho aitaráinsabé arega we auráq matiahno.

¹⁶ Téhwe sega ehweh aintárorótaq ómiga íné íre níéhnehia nuwera pokurowe. Minayabe Manikánka kamah arinehoéna sensabé púrerarítárauge. ¹⁷ Nahnsonka itene Wahnahne ehweh irageheéna tábúsoqme teriátáutaq itene Wahnahnka íné séhréh aintena págege aintaráire. Segá nubiq suaneheraurotaq wega séhréh aintarái puara túbáh agurowe. ¹⁸ Ahbabáq aintéhrakake Manikánka séhréh aintankéhe. Wegá wahnahnirabeq íópeq míankeheéna tumeiqmena móintankéhe. Ahriahri wensabé iwíáh iwíáh atanéhe. Aiq míre.

¹⁹ Ákúírareq wene ahre Párisírareq Ónésíma karírónánínseqsabé iroro terio. ²⁰ Érásátiga Kórína suwahpeq míéhre. Tárópíma awahreurairana

Mírétúsi suwahpeq áúwátáuge. ²¹ Ópeq íre sínaraq ínéba súno. Mahtaqté ánímáí sensíwíq Íyúbúrúsi, Púrénísi, Árínúsi, Káróriarehga arensabé iraúno atáhwe. Sereq ómi mahtaqté Sísá tagaríáh kéreqka arensabé iraúno ewe.

²² Itene Wahnahnka arereq mía míaire. Wega arensabé arutaboiréna séhréh atéhre.

Manikáne O Ehwehne
God's New Talk: The New Testament in the Awa
Language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Awa long Niugini

copyright © 1974, 1997 Wycliffe Bible Translators, Inc.

© Faith Comes by Hearing

Language: Awa

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-12-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

9673cf68-887a-574e-9ac8-846469c86b12